

Déli Hírlap

GAZETA DE DIMINEAȚA ★ Cotidianul maghiar din Banat

Proprietar: „Corvin Editura de Ziar S. p. a.” Timișoara. Administrator delegat—redactor responsabil Dr. Várnay Elemér. Inregistrarea solicitată la Trib. Timiș-Torontal sub. Nr. Fi 494/1938

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Brătianu No. 3. — Telefon: 28-10
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Kérdőjel a homlokon

Az emberek ma, ha találkoznak és megfigyelik egymást, mintha igen sok kérdőjel volna a homlokaikán. Mintha azt akarná ma kérdezni az európai ember: Mondd meg nekem, mit hoz a holnap? De azért nem szól, nem beszél senkinek semmit, hanem tovább halad az útján és Isten tudja min tőpreng. Az emberek nagyrésze szó nélkül viszi tovább terheit, gondolkodását és nem tud gondolatmenetének határt szabni, ahol megállhat és határozott formában azt mondhatná, hogy csak így lehet és nem másképpen. Az események az emberiséget nap-nap után új és új alternatívák elé állítják, amiknek közepette már a munka nyugodtan folyik, az élet folytatódik, de annál nagyobb harcok dúlnak a lelkekben, a bizonytalanság tenyerében. És ha mindezt mérlegeljük, öntudatlanul fel kell tennünk kérdést: tulajdonképpen, miért is van ez így? Miért incsen ez most is úgy, mint amikor az emberek egymást megbecsülve, családjaival nem törődve, egymást megértve, szeszfogva, kiki tudásához, tehetségéhez, szorgalmához és becsületességéhez mérten érvényesülhetett s nyugodtan élhette életét azzal a szent meggyőződéssel, hogy azt, amit az életben elérhetett, azt el is érte. Miért van ez most úgy, hogy a tömegek, milliók, akik városokat, országokat, államokat alkotnak, dolgoznak, iparkodnak, teljesítik kötelességeiket szemben az összes kötelességüket, amiért cserébe nem kérnek semmit, csak békeséget, igazságot, szabad mozgást és egyenjogúságot a többiekkel együtt s mégis új és új meglepetésben van részük és nem tudják, mire ébrednek. Van olyan ország, ahol évek óta a könyörtelen testvérharc dúl. Ahol a testvér a testvért lemészárolja s ujjongva nézi — mint győztes fél — annak vérében való fetregését.

Mért van ez így? Mert a mai Európában azok között, akiknek az Isten a hatalmat a kezükbe adta, vannak olyanok, kik vagy visszaélnék azzal, vagy nem olt a hatalomhoz megadva nekik sem szellemi képesség, sem az ahhoz szükséges igazságérzet. Ha a hatalom birtokosa igazságos, akkor nincs elégedetlenség. Ha nincs elégedetlenség, nincs viszály. Milyen fenséges, milyen nagyszó a hatalomnak birtokosa lenni, mások felett ítélkezni, mások sorsát irányítani. Azonban ennél még sokkal fontosabb, emberesebb, magasztosabb, ha a hatalom birtokosa a helyzet nagaslatán az igazság és nemcsak a holt betű, hanem az emberi logika törvénye alapján áll és hatalmát nem abban az irányban gyakorolja, hogy a gyöngébbet elnyomja, hanem támogatja és felkarolja. Ez nemcsak emberi kötelesség, de a hatalomnak a legszebb, legszentebb gyakorlása és megnyilatkozása is. Mert úgy áll a hatalmas a gyöngébbel szemben, mint az egészséges a beteggel: az egészséges legfeljebb vele érez a beteggel, de a fájdalom csak a beteg éri. A jóllakott ember, aki életében talán soha nem éhezett, el sem tudja képzelni, mi az éhség és hogy éhezni is lehet.

Pedig milyen szépen megférhetnének az emberek ezen a Földön, ha egymásra találnának, ha egymást meg akarnák érteni. Ha nem volnának az önzetlen ve-

zető embereken kívül akarnokok is, akik csak egyéni hiúságból, holttesteken keresztül is érvényesülni akarnak, nem törődve azzal, hogy a Föld nemcsak egyes embereké, hanem az összes emberiségé és hogy az emberi földi élet nem örökkévaló, hanem muló, az

ember rendeltetése nem az egymás iránti ellenszenv szítása, hanem a testvériség szellemében az együvértartozandóság hirdetése a békeség és szeretet jegyében. Sokkal dicsőségesebb, célhoz vezetőbb és áldásosabb munkát végeznének a vezetők az összemberiség

javára, ha önzetlenül ilyen értelemben állanának az ügyek szolgálatában. Csak akkor lennének igazi vezetők és mig az illetékesek erre a tudatra nem ébrednek, addig az emberek homlokaikon kérdőjellel járnak.

Tóth Sándor.

Rendes orosz sorkatonaság harcol már a japánok ellen

Kölcsönös tiltakozó jegyzékek Moszkvában és Tokióban — A japánok visszautasítják külföldi államok közvetítését és csak közvetlenül hajlandók tárgyalni a szovjettel

Uj Mandzsuria létesítése fehérorosz vezetés alatt

A japán külügyminiszterium hivatalos közleménye szerint kedden délután három óraker harminc orosz tank, utána pedig három szovjetzászlóalj, majd újabb huszonöt tank támadást intézett Satsapoing mandzsu város ellen. A japánok megvárták, amíg a támadók kétszáz méterig megközelítik hadállásaikat és akkor váratlanul erős ellentámadásba mentek át. Ezzel arra kényszerítették az oroszokat, hogy régi hadállásaikba vonuljanak vissza. Este nyolc óraker Csangku-feng közelében

újabb támadást intéztek az oroszok, amelyet a japánok

A vörös hadsereg nem enged át talpalatnyi szovjet területet sem

Moszkvában cáfolják azokat a japán híreket, amelyek szerint orosz bombavető gépek repültek el mandzsu és koreai terület felett. Ezeket a híreket Moszkvában a japán katonai pártnak tulajdonítják, amely ilyenképpen akarja igazolni a szovjet terület elleni sorozatos támadásokat és azokat a nagy veszteségeket, amelyeket a japánok szenvedtek. Ilyen körülmények között Moszkvában kikerülhetetlennek látják

a komoly következményekkel járható ellenségeskedések folytatását.

Szovjetoroszország jelentősebb városáiban a munkások és mérnökök

Külföldi körök sugalmazását és közvetítését Japán nem fogadja el

A mandzsu kormány tegnap két jegyzéket küldött Moszkvába, amelyekben tiltakozik a Mandzsuriát ért szovjet támadások miatt. Ugyanekkor a tokiói orosz ügyvivő megjelent a japán külügyminiszteriumban és ugyanacsak tiltakozó jegyzéket nyuj-

hasonlóképpen visszavertek.

Kaio koreai város bombázása alkalmával polgári személyek is életüket veszítették.

A moszkvai Tass-ügynökség jelentése szerint kedden reggel a japán csapatok támadást intéztek a szovjet területen fekvő Zaozernaia magaslat ellen. A harcok egész nap folyamán tartottak. Attól kezdve, hogy a japán csapatok orosz területre léptek, a szovjet tüzérése tüzelni kezdett rájuk, majd működésbe léptek az orosz bombavető repülőgépek is.

A japánok nagy veszteségeket szenvedtek.

lentette, hogy kedden már az orosz sorkatonaság is résztvett a határmenti harcokban. Ez a körülmény az incidentst minden esetre súlyosabbá teszi.

Tokiói illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy minden külföldi közvetítés az orosz-japán ügy elintézésében felesleges és

nem számíthat sikerre.

A japánok visszautasítják ezt a közvetítést, amelyet bizonyos külföldi körök sugalmaznak. A visszautasítást a következő érvekkel támasztják alá: 1. Minden külföldről jövő közbe-lépés korai lehet, mert a konfliktus tulajdonképpen méretével még senki sem lehet tisztában, 2. Japán nem tudja elképzelni, hogy melyik volna az a nagyhatalom, amelyik alkalmas volna közvetítésre. 3. A közvetítő a békés elintézés elrendezésének ürülatban esökkenne, amint a szovjet kihívásai megszűnnének.

Tokióban különben hangoztatják, hogy

Japán hajlandó volna közvetlen tárgyalásokat kezdeni a szovjettel

és a jelenlegi veszély abban a pillanatban esökkenne, a szovjet kihívásai megszűnnének.

A Paris Midi című francia lap azt a szenzációs hírt közli, hogy Japán második Mandzsuriát akar létesíteni a Japán tenger partján. Ezért Szi-béria egy részét is meg akarja hódítani Wladiwosztok városával együtt.

Az új állam vezetését Semenov hetmannal az élükön a fehéroroszokra bízják.

Az új állam vezetői mellett japán tanácsadók működhetnek.

Hongkongban olyan hírek terjedtek el, hogy Japán békeajánlatot tett a hankeui kínai kormánynak. Tekintettel arra, hogy ezt a legna-

gyobb titokban tartják, ennek következtében semmit nem tudnak Japán feltételeiről. A feltételeket állítólag most tanulmányozza a hankeui kormány.

Koreában légvédelmi intézkedéseket tettek, hogy a szovjetrepülők esetleges újabb látogatása ne legyen váratlan meglepetés. A légvédelmi intézkedéseket egyébként Tokióra is kiterjesztik és előkészületeket tettek a japán főváros elsőtétítésére.

A mandzsú-ország határon újabb incidens nem történt. A koreai japán-mandzsú hadsereg hadvezetőségének tegnapi délutáni kiadott jelentése szerint

a határvidéken csend és nyugalom uralkodik.

Saguro Ota, a moszkvai japán nagykövetség, aki a határincidensek ügyében teendő jelentés céljából Tokióba érke-

zett, a következőket mondta az újságírók előtt:

— Mint olyan japánnak, aki jól ismeri a Szovjetországot, első sorban is ki kell jelentenem, hogy

ennek az országnak ereje féltelmetes.

Helyre kell igazítanom a japán közvéleménynek ebben a tekintetben tévesen kialakult felfogását. Szovjetország a helyzet súlyosbodását ki akarja kerülni.

Párisi legújabb jelentések szerint Bonnet külügyminiszter

kihallgatáson fogadta a párisi szovjet nagykövetet,

akivel a mandzsúriai határincidensről folytatott eszmecsere. A szovjet nagykövetség kijelentette, hogy a határincidensért Oroszország semmiféle felelősséget sem kíván vállalni.

Váratlanul visszanyerte látását

Egy repülőbaleset alkalmával megvakult kapitány csodálatos gyógyulása

Oradeai jelentések csodával határos esetről számolnak be, amelynek hőse Vernescu Ernest kapitány, aki évekként azelőtt Oradea a vadászrepülőosztály parancsnoka volt. A kapitány 1937 december harmincegyedikén gyakorló repülésre indult és ennek folyamán gépével lezuhant. A gép súlyosan megrongálódott, a kapitány pedig szinte életveszélyes sérüléseket szenvedett, azonkívül

látását teljesen elveszítette.

Vernescu Ernest kapitány a gondos orvosi ápolás következtében visszanyerte ugyan egészségét, de szeme világát nem, vakúsága miatt el kellett hagynia a hadsereg kötelékét is. A kapitány először itthon keresett gyógyulást, majd külföldre utazott hasonló szándékkal és Németország, később pedig Franciaország híres orvosait látogatta sorra, hátha valamelyikük vissza tudja adni elvesztett szemvilágát.

Sem Németország, sem pedig Franciaország orvosai nem tudtak segíteni rajta és Vernescu kapitány

szomorúan készülődött haza, hogy életét örök sötétségben élje le. Julius tizenkilencedikén, amikor már a hazautazáshoz csomagolt, egyszerre csak örömmel vette észre, hogy

látása lassan visszatér.

A gyógyulás ettől kezdve olyan gyorsan haladt előre, hogy a kapitány ma már éppen olyan jól lát, mint régen. Valóságos csodának könyvelték el Vernescu kapitány ritka gyógyulását és a leghíresebb francia orvos-specialisták keresték fel, hogy a gyógyulási folyamat jelenségeit megfigyeljék. Általában az a vélemény alakult ki, hogy az előzőleg alkalmazott különleges

orvosi kezelés eredményeképpen

jelentkezett a csodának tűnő gyógyulás.

Vernescu kapitány tegnapi már vissza is érkezett Oradeára, ahol a pályaudvaron nemesak hozzátartozói és barátai üdvözölték, hanem sokan jelentek meg, akik már hallották a csodával határos meggyógyulás híreit.

Runciman lord Prágában

A lord már nyilatkozott a prágai újságírók előtt utjának céljáról

Runciman lord a felesége kíséretében tegnapi délután hét perccel három óra előtt megérkezett Prágába a Wilson-pályaudvarra. A lordot először Newton, a prágai angol követ üdvözölte. A pályaudvaron megjelentek

Benes csehszlovák köztársasági elnök,

Hodzsa Milán miniszterelnök, Krofta külügyminiszter és a szudetanémetek képviselői.

Runciman lord Prágába való elutazása előtt kijelentette, hogy bizakodással indul el, mert nehéz feladatát csakis így tudja elvégezni. A lord minden áron arra törekszik, hogy megoldást találjon.

Runciman lord tegnapi délután már fogadta a sajtó munkatársait, akik előtt a következőket mondta:

— Nem kerestem ezt a megbízatást, hanem az angol kormány kért fel a feladat elvégzésére. Negyven éves

közélet, multam alatt alkalmam nyílt meg tanulni, hogy jóakarattal és együttműködéssel

a legnehezebb kérdésekben is lehet megoldást találni.

Jelenlegi misszóm folyamán a tárgyalás felektől szatén jóakaratot kérek. Tevékenységem első szakaszában tanulmányozom a kérdést és igyekszem teljesen tisztába jönni a helyzettel. Hangsúlyoznom kell, hogy nem vagyok ellensége senkinek, sőt mindenkinnek barátja vagyok.

A lord biztosította az újságírókat, hogy időnkint tájékoztatni kívánja **munkájának eredményéről** a nyilvánosságot, de egyelőre lényegesebb felvilágosításokat még nem adhat.

A Prágai Magyar Hírlap tegnapi száma angol nyelvű vezércikkben közönlötte a Prágába érkezett Runciman lordot.

A szudetanémet párt hivatalos je-

lentése szerint Hodzsa Milán miniszterelnök tegnapi délelőtt fogadta a szudetanémetek nevében Kundt dr. Rosche képviselőket.

Glatz németországi városka közelé-

ben csehszlovák repülőgépek jelentek meg, amelyek a határtól husz kilométernyire német területen haladtak előre. A gépek igen a csönya repültek.

Aradi előkelő társaság autóbalesete az szegedi országuton

Magyarországon a Szeged közelében lévő Eszk község mellett súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt, amelynek áldozatai

ismert aradi előkelőségek:

Oreseanu Romulus törvényszéki főelnök és felesége, valamint Vuia Salvator dr. főorvos. Vuia Salvator dr. éveken keresztül Timisoarán működött és a helybeli társadalmi életben jelentős szerepet játszott.

A magyarországi kiránduláson az aradi rendszámú gépkocsit Vuia Salvator dr. vezette. Eszk község közelében egy parasztszekeret akart kike-

rülni, közben a gépkocsi az országúton álló eperjának rohamra és darabokra tört. A gépkocsi romjai a súlyos sérülésekkel emelték ki az utasokat. A legsúlyosabbnak a törvényszéki főelnök feleségének sérülése látszik, aki

koponyaalapi törést szenvedett.

A jelentések szerint Oreseanu Romulus főelnök és Vuia Salvator dr. állapota is igen súlyos.

A gépkocsiszerencsétlenség áldozatait a szegedi sebészeti klinikára szállították.

Baltával támadt feleségére és anyósára egy vidéki gazda

Véres családi összetűzés a tehen miatt

A banati Moritfeld községben véres családi dráma történt. Ghiorma Teodor telepesgazda és felesége között két tehenük miatt veszekedés támadt. A gazda haragjában fejszét ragadott és azzal feleségére támadt, akit

a fején súlyosan megsebesített.

A sikoltozásra az asszony anyja, a nényja segítségére sietett, de a gazda őt is megsebesítette. A hatvankilenc éves asszony védekezésül balkarját felmelte a feje fölé, mire a lecsapódó balta három ujját levágta. A baltával hadakozó férfit végül is a szomszédok fegyverezték le és értesítet-

ték a csendőrséget. A két asszony állapota olyan súlyos volt, hogy a timisoarai mentőket hívták, akik mindkettőt a timisoarai kórházba szállították. A fiatalasszony fején hét nyolc baltaesapástól eredő sérülés van és állapota igen súlyos. Anyja is a fején sérült meg, de sérülései nem életveszélyesek. A gazdát a csendőrség őrizetbe vette. A házaspárnál egy hat hónapos gyermekük is van aki anyja és nagyanyja megsebesülése következtében

ápolás nélkül maradt

és ezért a mentők a csecsemőt is Timisoarara hozták és a gyermekmenhelyen helyezték el.

Eszkimók a vasuti étkezőkocsiban

Három eszkimó a távoli sarkvidéktől elutazott Kanadába a katolikus kongresszusra és egyik csodálkozásból a másikba esett

Quebec kanadai városban, amely római katolikus érseki székhely, katolikus kongresszust tartottak és ennek valóba különös vendégei voltak. A távoli sarkvidékről

három eszkimó érkezett,

egyenes leszármazottai azoknak, akik a földjükre érkezett első francia misszionáriusokat bizony lemeszárolták.

A három eszkimó a tekintélyes távolsággal mit sem törődve megérkezett Quebecbe. Az úton sokszor estek ámulatba, de különösen a vasuti nyerte meg tetszésüket. Csodálkozva bámulták a hatalmas vasparipát, azután Ducharme lelkészhez tiszteletteljes kérdést intéztek, mert nem értették, hogy a kutyák főnöke miképpen tud egyedül vezetni egy ilyen hosszú vonatot. A helyi országában kutyafogatokhoz szokott derék eszkimók csodálkozása teljesen megérthető.

A vonaton főleg az étkezőkocsi nyerte meg a tetszésüket. Lelkesen bekebelezték be a finomabbnál fino-

mabb falatokat és csak akkor szörnyülködtek, amikor az étkezés befejezésekképpen fagyaltot tett eléjük felszolgáló. Méltatlankodva jegyezték meg:

— Nem értjük, hogyan lehet hidegt enni, amikor meleg ételeket is ehetünk!

Utána, mivel a sok új megemészteni való szemmel láthatólag kifárasztotta őket, hagyományos szokás szerint hallgatásba mélyedtek és Quebecig meg sem szólaltak.

Chromozás!

Orvosok, építésszek, szerelők, gyárak, autótulajdonosok, autogarázsok, műhelyek, összes fémtárgyaikat rozsdá ellen chromozással megvédhetik.

Forduljanak bizalommal!

Ing. Benjamin Jenő

chromozási vállalatához
IV., Str. Vacarescu 15 sz. a.

Kiméretlenül megbüntetik a közpénzek hűtlen kezelőit

Ujabb milliós visszaéléseket lepleztek le és több letartóztatás is történt

A közpénzek hűtlen kezelőire kiméretlenül lesújt az igazságszolgáltatás. A zilfovi vizsgálóbíró már hosszabb ideje vizsgálja a fővárosi munkakapara vezetői, Calciu Ilie elnök és a vezetőségi tagok terhére rótt vádpontokat. Az ügyben most terjesztették elő a könyvszakértők véleményüket, amelyből megállapítható, hogy a gyantsítottak olyan cselekményeket követtek el,

amelyeket szigorúan büntet a törvény.

Az előzmények alapján nem látszik zártnak, hogy a szereplők ellen letartóztatási végzést is bocsátanak ki. Az ügyben a pénzügyminisztériumot bevonták, mert Calciu Ilie munkamamara elnök egy százezer leies tétel számolásánál azt állította, hogy ezt az összeget a minisztérium árlejtési hivatala egyes tisztviselőinek jutotta.

Soroca város ügykezelésének felülvizsgálásánál több millió leies visszaélést lepleztek le. A város volt vezetői politikai pártfogoltjainak nevére áron bérbe adtak városi területeket, a házhelyeket pedig olyan áron rusították, ami alig felelt meg a valódi érték egy ötödreszének. A vissza-

élések tetőpontjaképpen női ismerőseiket formailag

városi utcaseprőknek nevezték ki,

akik ilyen címen éveken keresztül huzzták a várostól utcaseprői illetményeiket. A hatóságok a leplezés után megtették a megfelelő intézkedéseket.

Beszámloltunk arról, hogy Románi vármegye Veleanu nevű volt prefektusa ellen a vizsgálóbíró letartóztatási végzést bocsátott ki. Ezt a végzést most a törvényszék is megerősítette. A volt prefektussal együtt vizsgálati fogságba került Busu Edgar a prefektura főkönyvelője és Tugui I., a megyei műszaki hivatal vezetője is.

Sararu, Bacau város volt polgármestere, vagyoneellenőrzési eljárás megindítását kérte Anghel, volt megyei prefektussal szemben, aki szerinte noha kimutatható vagyonnal nem rendelkezett, mégis 1930-ban nem kevesebb, mint

öt millió lei, kölcsönzött ki

különböző személyeknek. A volt polgármester ugyanakkor saját maga ellen is kérte a vagyoneellenőrzési vizsgálat megindítását annak a behozonyítására, hogy ő tisztességes uton szerezte a vagyont.

A törvényes munkaszüneti napok

A borbélyok ezentul vasárnap délig nyitva tarthatnak, de hétfőn délelőtt zárni kötelesek

A munkaügyi minisztérium rendeltörvényt adott ki, amely megváltoztatja a vasárnapi munkaszünet eddigi előírásait. Az új rendeltörvény alapján

a törvényes munkaszüneti napok

az alábbiak: Újév napja (január 1), Vízkereszt napja (január 6), január 24, Sf. Gheorghe napja (április 23), Husvét első és második napja, május 1, május 10, Hősök napja, június 8 és Karácsony első és második napja.

A rendeltörvény külön szakaszban intézkedik arról, hogy a borbély- és fodrászműhelyek

vasárnap reggeltől déli tizenkét óráig nyitva tarthatnak,

de ugyanakkor kötelezi a munkaadókat, hogy az alkalmazottaknak biztosítani kell a nekik járó huszonnégy órai pihenést. Ennek következtében

tehát a borbély- és fodrászműhelyek hétfőn déli tizenkét óráig kötelesek zárva tartani.

A régi törvény 14. szakaszát a következőképpen módosították: Az üzletek vasárnap és törvényes munkaszüneti napokon

nyitva tarthatnak

ama kivételes esetekben, ha ezen napok után közvetlenül Újév, vagy husvét ünnepe következik, vagy ha karácsony ünnepe első napja hétfőre esik. Az ilyen esetekben azonban az üzleteknek husvét, vagy karácsony harmadik napján zárva kell tartaniuk.

Ami az ellenőrzést illeti, ezentul ellenőrzési joguk van a munkaügyi minisztérium minden olyan hivatalnokának, akinek legalább hivatalfőnöki rangja van, azonkívül a betegsegélyező pénztár ellenőrző szerveinek is.

A közbenjárók ellen

Szigoruan büntetik azokat, akik a nemzetgazdasági minisztérium tisztviselőit megkönyékezik

A nemzetgazdasági minisztériumnak tudomására jutott, hogy akadnak különböző egyének, akik a külkereskedelmet szabályozó igazgatóság tisztviselőit egyes kérvények kedvező elintézése érdekében megkönyékezték.

Jelentettek azonban olyan eseteket is, amikor bizonyos egyének megtévesztik azokat, akik valuta elnyerését kérik és azok azt állítják, hogy

befolyásuk van ama bizottságra, amely a kérvények ügyében dönt. Természetesen ezek a közbenjárók munkájukért különböző anyagi előnyöket követelnek. Ezen esetek súlyosságára való tekintettel, a nemzetgazdasági minisztérium tudomására adja mindazoknak, akik ilyen természetű kérvényekkel járulnak az illetékes hivatalok elé, hogy a fentebb említett

közvetítő mód igénybevétele szigoruan tilos.

A megkönyékezett tisztviselőket el-távolítják és megfelelő lépéseket fogantatosítanak velük szemben, ugyanakkor pedig azokat a személyeket és cégeket, amelyek ilyen eszközökhöz folyamodtak, kizárják a kérelmek teljesítéséből, azonkívül

bűnvádi eljárást is indítanak ellenük.

Az egyes hivataloknak adott szigorú utasítás értelmében a kérvényeket beérkezésük sorrendjében teljesen tárgyilagos elbírálás után intézik el. A nemzetgazdasági minisztérium az érdekelteket is felkéri, hogy legyenek segítségére abban a munkában, amelynek célja a rend, a tisztesség, a pontosság és a tárgyilagosság meg-

A megyei premilitáris ifjuság második csoportjának közmunkaszolgálatára is megkezdődött

Az előzetes katonai kiképzésen résztvevő középkolai és főiskolai ifjak

második csoportjának közmunkaszolgálatára

Timis-Torontal megyében tegnap kezdődött. Timisoaran a második csoportba tartozó kilencven ifju ebből az alkalomból istentiszteleten vett részt. Az istentiszteletet Sora Milente lelkész tartotta és beszédet intézett az ifjakhoz, akik előtt a munkaszolgálat jelentőségét méltatta. A timisoarei munkaszolgálati központ Bradateanu Ilie őrnagy pa-

Hotei RIO

Budapesten Vil., Kürt-utca 6 sz.

Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!
Hűde-meleg folyoviz.
Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

honosítása. A minisztérium számot tart, hogy mindenki hozzájuthasson

az öt megillető jogokhoz,

még pedig rejtett közbenjárások és meg nem engedett anyagi áldozatok nélkül.

4794 évi munka a büntetőtelepen vagy hat havi fogház a selyemcsempészs miatt

Popp Jean öt búcestii kereskedő 1923-ban 200 kilógram selymet akart az országba csempészeni. A csempészs azonban nem sikerült, mert az orsovai vámhatóságok megtalálták az árut és ezért a volt kereskedőre hat millió és 176.000 lei bírságot róttak ki.

Tizenöt évig huzódott az ügy, míg az ítéletábla három millió 502.000 leire csökkentette a bírságot. Ezt azonban nem lehetett behajtani, mert a keres-

kedő közben fizetéképtelen lett. Ennélfogva a bírság átváltoztatható közmunkára és eszerint egy millió 750.000 napi közmunka vár rá, vagy ennek megtagadása esetén pedig hat havi fogházra ítélték.

A munkát az erre a célra kijelölt telepeken kell elvégezni. Eszerint tehát a volt kereskedőnek 4794. évig kellene a büntetőtelepen dolgoznia. Valószínű azonban, hogy inkább a hat hónapi fogházbüntetést fogja választani.

Pénzt, cigarettát és mozit kapnak a foglyok az angol börtönökben

Modern reformok az angol fogházak belső életében

Angliában a börtönök érdekes reformjára készülnek. A szükségesnek vélt változásokat már el is határozták. Sir Samuel Hoare, a belügyminiszter hosszú és alapos tanulmányozás után az alsóház elé is terjesztette a reformtervezetet, amelyet őszől kezdve már alkalmaznak is.

Az angol börtönök új rendszere következtében mindazok a foglyok, akiket hosszabb szabadságvesztésre ítélték el, a fogházban végzett

munkájuk után rendes fizetést huznak.

Azoknak a foglyoknak, akik szenvedélyes dohányosok és akik büntetésük ideje alatt kifogástalanul viselkednek, megengedik, hogy a fogház-

ban dohányozhassanak.

A jó magaviseletű foglyokat áttelepítik abba a városba, ahol családjuk él, hogy ezzel közelebbi összeköttetést tarthassanak fenn. A börtönökben olvasó- és tornatermeket állítanak fel a rabok számára. Lesznek ezenkívül könyvtárak is és nagy gondot fordítanak arra, hogy időnkint új könyvekkel és folyóiratokkal lássák el ezeket. Néhány modern fogházban

még a mozgóképszínház sem hiányzik

a foglyoknak, mert külön termet rendeznek be filmek vetítésére. A végén még nagyon eszabító lesz az angol börtön, mondjuk a munkanélküliek számára...

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Timisoaran a kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Timisoaran a kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

28-10 és este tíz óra után 14-14.

Megjelenés

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Ki az a Runciman

Az európai politika homlokterében ma Runciman lord csehszlovákiai utazása áll. Több-kevésbé az angol államférfi mulik, meg tudnak-e egyezni valami át-hidaló megoldásban Csehszlovákia kisebb-ségei, de főként Németország a prágai kormánnyal? Erthető tehát az érdeklődés, amellyel a közvélemény Runciman lord személye felé fordul. Runciman Walter lord Anglia egykori kereskedelmi minisztere, a képviselőházak és a Lordok Házának tagja, vagy ahogy egy angol humorista elnevezte: — „A mult, a jelen és a jövő” tagja mindenütt egyike a legbefolyásosabb és leggazdagabb embernek Angliában. Nagy hajózási vállalata van, volt elnökligazgatója a „Westminster Bank-nak”, amely pénzügytel ma is tekintélyes részvényei vannak. Egyébként tipikus angol, aki egyszemélyben testesíti meg az angol faj őriségét, szárazságát, hidegségét és megközelíthetlenségét. Csak a Szentföldön a felosztás tervezetét tanulmányozta, befejezte ezen munkáját és visszatért Londonba. A bizottság munkájának eredményét ősszel hozzák nyilvánosságra.

— Völegénye-e Greta Garbónak Stokovszki? Rendkívül érdekes cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompásan illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi hetilapban.

— Sosdeanu és Caruleanu ügyében ma dönt a vádtanács. Megirtuk, hogy Sosdeanu Nicolae a helybeli betegsegélyező pénztár volt igazgatója és Caruleanu Florin szabadláb helyezésüket kérték, amit a vizsgálóbíró el is rendelt. A vizsgálóbíró ezen határozata ellen azonban az ügyészség felebbezést jelentett be és így az ügy a helybeli ítélőtábla vádtanácsa elé kerül. A táblai vádtanács tegnap délelőtt tartott tárgyalást, azonban Sosdeanu és Caruleanu ügyét a mai napra halasztották. A vádtanács tehát ma fog dönteni, hogy szabadlábba kerül-e Sosdeanu Nicolae és Caruleanu Florin.

Ezeröttszáz repülőgépet küldhet az amerikai légi haderő negyvennyolc óra alatt az európai kontinensre

Howard Hughes amerikai millió-s sikeres földkörüli repülésének — 24.000 kilométer 91 óra és 14 perc alatt — sokféle gyakorlati következménye van. Anglia és Franciaország közvéleményét, miután a harmadik nagy demokratikus hatalomról van szó, ezek közül elsősorban a hadviseléssel kapcsolatos konkluziók érdeklik.

A kérdés, ami felmerül, a következő: képes-e Amerika háboru esetén légi uton, az óceánon keresztül közbelépni vagy sem? Howard Hughes útja után erre a kérdésre, ezt egyhangulag szögezi le a párisi sajtó,

csakis igennel lehet válaszolni.

A Paris Midi, amely katonai ügyekben hangadó, az időt is megjelöli: az Egyesült Államok 16—18 óra leforgása alatt százával küldhetik bombavető- és vadászgépeit az európai kontinensre.

Ugyanis Howard Hughes útjának legfőbb jellegzetessége, hogy a 24.000 kilométert közönséges szériarepülőgépen tette meg: az Electra 14 típusú kétmotoros kereskedelmi gépen, amely az amerikai kontinens feletti hosszú légiutakon már bevált.

A földkörüli utra a gépen egyetlen változtatást hajtottak végre:

az utashelyeket benzintartályokkal helyettesítették

így a gép egyfolytában, leszállás

nélkül 6000 kilométert repülhetett. Az Electra ugyanilyen könnyen szerelhető fel bombavető célokra. Az amerikai légügy még csomó más típusú géppel rendelkezik, amelyek képesek hosszú távolság könnyű legyőzésére. A leghíresebb és a következő háborúban Európában is hasznosítható típusok:

A Boeing-gyártmány több típusa, közöttük a híres „repülőerdő”-munkára, amely 32 utassal és öttagú személyzettel, 344 kilométer átlagsebességgel, 2600 kilométer magasságban emlékezetesen végigrepülte egész Amerikát.

Ezekből a típusokból Amerika a háboru kitörését követő

néhány órán belül mintegy ezer gépet küldhetne Európába.

A kisebb kapacitású vadászgépek az ut felét repülőgép anyahajókon tennék meg. Ilyen hajója öt van az USA-nak: a Saratoga, a Lexington, az Entreprise, a Yorktown és a Ranger. Egy-egy 72 repülőgépet hordoz, az öt tehát 360-at. Ezek a gépek 2500 kilométert az anyahajók hátán, 3500 kilométert pedig önerejükkel tennék meg.

Az első 48 óra alatt tehát

1360—1500 gép érkezhetne

Amerikából Európába,

ahol az amerikai avionokat felszerelnék és frontképessé tennék.

— A főpolgármester szabadságon. Modreanu Rodrig tábornok-főpolgármester átadta a város ügyeinek intézését Tenchea Ioan dr. alpolgármesternek, aki a főpolgármester távollétében a várost vezeti.

— ŐSSZEL HOZZÁK NYILVANOSSÁGRA PALESTINA FELOSZTÁSÁNAK TERVEZETÉT. Az angol bizottság, mely a Szentföldön a felosztás tervezetét tanulmányozta, befejezte ezen munkáját és visszatért Londonba. A bizottság munkájának eredményét ősszel hozzák nyilvánosságra.

— Völegénye-e Greta Garbónak Stokovszki? Rendkívül érdekes cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompásan illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi hetilapban.

— Sosdeanu és Caruleanu ügyében ma dönt a vádtanács. Megirtuk, hogy Sosdeanu Nicolae a helybeli betegsegélyező pénztár volt igazgatója és Caruleanu Florin szabadláb helyezésüket kérték, amit a vizsgálóbíró el is rendelt. A vizsgálóbíró ezen határozata ellen azonban az ügyészség felebbezést jelentett be és így az ügy a helybeli ítélőtábla vádtanácsa elé kerül. A táblai vádtanács tegnap délelőtt tartott tárgyalást, azonban Sosdeanu és Caruleanu ügyét a mai napra halasztották. A vádtanács tehát ma fog dönteni, hogy szabadlábba kerül-e Sosdeanu Nicolae és Caruleanu Florin.

— Papszentelés. Pacha Agoston megyés püspök augusztus 21-én a Dóm-templomban öt végzett teológust szentel pappá. Boscher Ede, Nagy István, Potenz József, Rátkai István és Wolff Ferenc végzett teológusok pappá szentelése ünnepélyes keretek között nagy papi segédlettel történik.

— Rendszabályok egyes bírák ellen. Az igazságügyminiszterium Suruceanu chisinauti táblabíró, Voleinski Miront a suceavai vegyes járásbíró elnöki rangban levő bírját és Codreanu járásbíró felmentette a további szolgálat alól. A felmentés oka az, mert a nevezettek hivatali működésük folyamán hamisításokat követtek el, hivatalos hatalmukkal visszaéltek, az állampolgársági felülvizsgálási ügyekben pedig ynom jártak el a törvénynek megfelelően. Rajtuk kívül hat hónapra felfüggesztették Paraschivescu Mihail cernautii táblabíró és Stoianov Ion Orhei megyei, rezinatargi törvényszéki elnöki rangban levő járásbíró.

— Djuvara tanár előadásai Hágában. Djuvara Mircea egyetem tanárt, volt igazságügyminisztert meghívták Hágába, ahol a nemzetközi jogi akadémián előadássorozatát tart.

— Új elemet fedezett fel egy fiatal román tudós. A Francia Tudományos Akadémia legutóbbi ülésén Perin Jean, a Nobel-díjjal kitüntetett francia vegyész bejelentette, hogy Hulubei Horia, iasii származású fiatal román tudós hosszú kísérletezés után felfedezett egy új elemet. Az elemeket Mendelejev, világhírű orosz vegyész foglalta rendszerbe. A Mendelejev-féle táblázat alapján eddig kilencvenkét elemet ismertek a tudósok, míg most a fiatal román tudós fel nem fedezte a kilencvenharmadikat. Az új elemek Hulubei Horia a Moldavium nevet adta.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

tökéletes

Adulást és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospectusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviseleténél

Timisoara I., Str. Mercy 1

Telefon 16-58

— Munkások alkalmazásának feltétele a városnál. A város vezetősége a város vállalatokhoz, intézményekhez és hivatalokhoz köriratot intézett a munkások alkalmazására illetőleg. A város vezetőség előírja, hogy az állások betöltésénél első sorban a városi román jelentkezőket kell alkalmazni. Ha a városban nem volnna elegendő román jelentkező, akkor a faluról való román munkások vendők szolgálhatják és csak azon esetben, ha valamely munkára nem akad román jelentkező, jöhetnek számításba a kisebbségi város munkások. A város vezetősége ezen rendelkezését a román iparosok és munkások önbeadványára adta ki, melynek értelmében Timisoara városában körülbelül háromezer román munkás van, akik elvárhatják, hogy a város támogassa őket. A városvezetőség rendelkezése szerint minden egyes állás betöltése előtt az illető hivatalnak vagy vállalatnak érdeklődni kell az állami munkaközvetítő hivatalnál, hogy minősége és megüresedő helye alkalmas-e a városi munkások, azok közül a megüresedő állásokról külön jelentést kell tenni a polgármesternek.

* Konyhaberendezési tárgyak, alpacca evőeszközök és asztaltárgyak acélárak, lakásdizitési cikkek leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, I. kerület.

* Lazkó Géza: Királyhágó című regénye terjedelmében és jelentőségében egy arányt nagyszabású. A főhős nagy regényét apróbb regények veszik körül, amelyek mind külön-külön kötetek tárgya lehetnének. Ez okozza, hogy az izgalmas főmese még dusabb színeket kap a belőle kapcsolódó epizódmesék sokaságával. A regény háttere a háboru előtti közelmúlt amelyet az író hatalmas panorámákban a millenium esztendejétől a XX. század első évtizedéig végig visz. S ennek a mátkortörténi háttérnek kiemelkedő része a Királyhágón tuli föld életének, embe-reinek köveinek kimerítő eleven rajza, az a graudiózus tabló, amelyet Lazkó, a nagy vonalak s a jellemző apró részletek mesteri írója, a századeleji budapest ifjúságról s az akkori egyetemi élelygyűjtőpontjáról, az Eötvös-kollégiumról fest, amelyekben akkor nevelkedtek a Szeffik Gyulák, Gerevich Tiborok, Kodály Zoltánok. Lazkó Géza: Királyhágó című regénye a könyvnapra jelent meg Grill-könyvkiadó kiadásában. Azonnal rendelve könyvnapra áron fizetve 158 lei kötve 191 lei, későbbi reudes áron fizetve 224, kötve 264 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Az olcsó maradékhét megkezdődött! Népáruház KOCH I.

TIMIȘOARA I., PIAȚA UNIRII No. 13

A leányszöktető fiatal herceg adozata megmérgezte magát, mert nem lehet színész

Budapest fővárosában annak idején keltett az a szerelmi történet, amelynek hősei az egyik oldalon Balchi Miklós herceg és Forint Antal gróf, a másik oldalon Bindász Klára és Thuróczy Máté budapesti leányok voltak. A leányok a magnásifjú a leányokkal az Balchi-család Budapest környéki kastélyába rándult ki, mindezt az özetes bejelentés nélkül úgy, mint a leányok elfutásával szá-

ceggel, aki végül is kijelentette, hogy hajlandó a leányt

színésznővé kiképezetni.

Az apát kielégítette ez a megoldás és ekkor terjedt el annak is a hirtelenséggel, hogy a herceg nőül veszi a leányt.

Később a herceg titkára ötezer pengő váltót helyezett letétbe az egyik budapesti ügyvédnél a leány számára. Bindász Klárit nagyon elkeserítette ez a fordulat és a történet ekkor érkezett el tragikus szakaszához. Bindász Klári hétfőn reggel lakásán

megmérgezte magát.

Szerencsére a mérgezés nem mutatkozott életveszélyesnek. A kalandba sodort fiatal leány a betegágyán folyton azt hangoztatja, hogy színésznő akar lenni és karriert akar csinálni.

Az repülőgép vett részt a spanyolországi légi harcban

Barcelona-i jelentések szerint az a fronton még mindig tart a harc. A spanyol köztársasági csapatok nagy erőfeszítésekkel tartják állásukat. A nemzeti csapatok repülőgépekkel bombázták az Ebro folyón átvezető hidakat, de a szétrombolt hidak a köztársasági csapatok újra elfoglalták. A tegnapi légi harcok több mint

száz repülőgép vett részt mindkét részről.

Barcelona-ból jelentik azt is, hogy a spanyol köztársasági csapatok tegnap visszafoglalták

Barcelona-i jelentések szerint az a fronton még mindig tart a harc. A spanyol köztársasági csapatok nagy erőfeszítésekkel tartják állásukat. A nemzeti csapatok repülőgépekkel bombázták az Ebro folyón átvezető hidakat, de a szétrombolt hidak a köztársasági csapatok újra elfoglalták. A tegnapi légi harcok több mint

száz repülőgép vett részt mindkét részről.

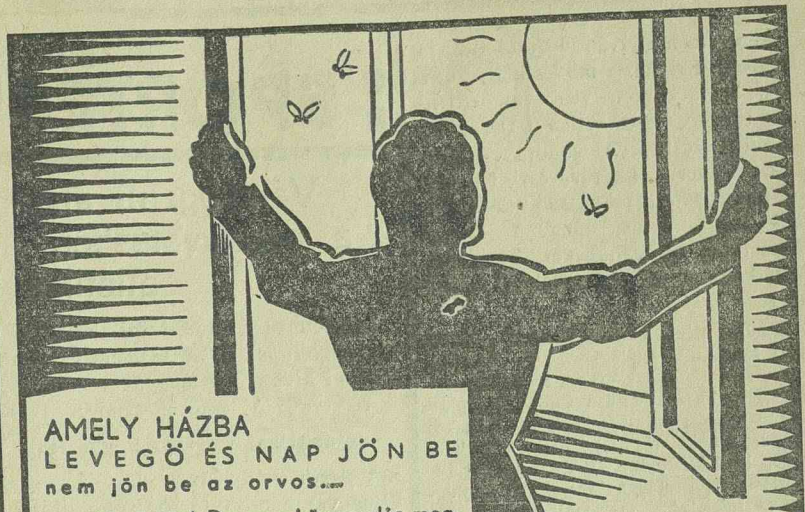
Barcelona-ból jelentik azt is, hogy a spanyol köztársasági csapatok tegnap visszafoglalták

Chilében is áldoztak öfelsége királyné emlékének. Chilében, Santiago de los Caballerosban Mária királyné lelki üdvéért gyászistentiszteletet tartottak, amelyen megjelentek a chilei köztársaság elnökeinek képviselői, a kormány tagjai és a diplomáciai testület tagjai. A részvétnyilatkozatokat Crispien Mircea, a chilei román ügyvivő adta. A chilei sajtó megindult hangon beszámolt a Romániát gyászról, ismertette Mária királyné életét és alkotásait és kora legnagyobb királynéjának nevezte.

Athelyezések és előléptések a pénzügyi szolgálatban. Canciover Mircea pénzügyminiszter határozta el, hogy 1938-1939-ben idegen nyelven beszélni tudó pénzügyi szolgálatban nagyobb szabású áthelyezése és előléptése.

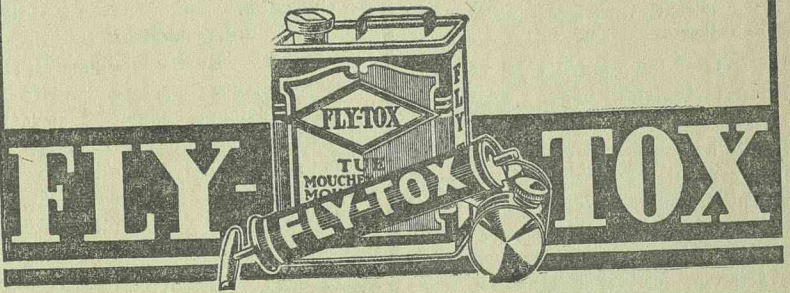
Idegen zsidók nem tanulhatnak Olaszországban. Az olasz kőzetársasági miniszterium úgy intézkedett, hogy 1938-1939-ben idegen nyelven beszélni tudó zsidó származású tanulók sem középiskolákba, sem főiskolákba nem látogathatnak. A zsidók akkor sem, ha történetesen Olaszországban telepedtek le.

Modern takaréktűzhelyek kiváló minőségben. Allandó rakár zománcozott és fekete tűzhelyekben. Kálmán Dezső speciális takaréktűzhelyüzem Timișoara IV., Bulvardul Carol 40.

AMELY HÁZBA
LEVEGŐ ÉS NAP JÖN BE
nem jön be az orvos...

mondja a nép! De ez a közmondás meglehetősen igaz, mert a levegő, amely a nyitott ablakon, házát elárasztja baktériumokkal és veszélyes betegségekkel! Küzdjön a légyszennyezés ellen FLY-TOX segítségével!

Nyolcvankét éves ögyilkos. Moise Gheorghie nyolcvankét éves pescei gazdálkodó öngyilkossági szándékból háza padlásán felakasztotta magát és meghalt.

Magyar nációkat tartóztattak le. Pécsen az állami és társadalmi rend felforgatására és megsemmisítésére irányuló kísérlet címén letartóztatták Csehi Sándor fényképészt, Mezei Lajos orvostan hallgatót és Csonka László joghallgatót, akik a magyar nemzeti szocialista párt pescei vezetői voltak.

Sikkasztó adóügynek büntetésének csökkentése. Sikkasztás vádjával került tegnap a helybeli ítélőtábla elé Grosu Dionisie, aki régebben a severinmegyei Criciova községben volt adóügynök. A vádirat szerint Grosu 1936 augusztusától 1937 januárjáig az adó fejében beszédett pénzből harminchéromezer leit elikkasztott és ezzel megkárosította az államot. Grosu ügyével elsőfokon a lugoji törvényszék foglalkozott és megállapította, hogy Grosu Dionisiet a bacau-i törvényszék sikkasztás miatt már egy évi fogságra ítélte és ezért mint visszaeső bűnösöt hét évi börtönrre ítélte. Felebezés folytán az ügy a helybeli ítélőtábla elé került, amely Grosu büntetését két évre csökkentette. Vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

Harminc kiló selymet akart csempészni. A constantai vámtisztviselők egy munkanélküli lettek figyelmesek, aki észrevétlenül ki akart jutni a kikötőből. Bevitték a vámhivatalba, ahol megmotozták sekkor harminc kiló selymet találtak nála. A férfi a selymet a dereka köré csavarva akarta a kikötőből a városba csempészni. A selymet elkobozták és a munkanélküli ötezer lei pénzbüntetését rótták ki. A büntetést nem tudta kifizetni, mire azt százhatvan napi fogságra változtatták. Az a gyánu merült fel, hogy a munkanélküli egy csempészbanda tagja.

Csükkönyös öngyilkos. Branzel Constantin, a vasuti telefonhivatal igazgatójának huszonnégy éves felesége öngyilkossági szándékból jóddal megmérgezte magát. Tettét idejében észrevették és beszállították a kórházba, ahonnan gyógyultán távozott. A fiatal asszony erre éjszaka, amikor férje aludt, felkelt és férje vadászfegyverével mellbelőtte magát. Súlyos sérülésével újból kórházba szállították, de felgyógyulásához kevés a remény.

Déli Hírlap
automata telefonszáma: 28-10

A kormányzati épület tatarozása öt millió leit igényel. A helybeli kormányzati épület alapos javításra vár és ezért a pénzügyi hatóságok ilyen értelemben előterjesztést tettek a pénzügyminiszteriumnak. A miniszterium technikai osztálya kidolgozta az épület javítására a költségvetést, amely szerint az épület alapos tatarozása öt millió leibe kerülne. A pénzügyminiszterium azonban nem rendelkezik erre a célra ilyen összeggel és ezért azt az indítványt tette, hogy az épületet osszák fel a pénzügyminiszterium, az igazságügyminiszterium és az állami autonóm intézmények igazgatósága között, amelyek azután közösen gondoskodnának a hatalmas épület javítási munkálatainak elvégzéséről.

A Banca Timișoarei épületében
modern
4 és 3 szobás lakás
és
egy üzlethelyiség
azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timișoarei házkezelőségénél.

— Carmen Sylva kifosztották a Nemzeti Színház művésznőit. Carmen Sylva fiúrdóhelyen vakmerő lépés történt. Ismeretlen tettesek behatoltak, Natasa Alexandra és Mierlescu Victoria, a fővárosi Nemzeti Színház ismert művésznőinek szállodai lakosztályába, ahonnan értékes ékszereket, drágaköveket, készpénzt, betétkönyvet és egy revolvert loptak el.

Dél előtt olesó, délután drágább a kávé. házi feketé. A vendéglősök és kávéoskó ipartársulatának vezetősége Scheer József elnök és Bojinea Coraél társulati titkár vezetése alatt megjelent Tenchea Ion dr. alpolgármesternél, aki a szabadságon levő Modreanu főpolgármestert helyettesíti és kéri a feketekávé, kapuciner és tejes kávé maximális árának hatályon kívül való helyezését, Tenchea dr. részben engedett a kávéoskó kérésének és rendelkezett arról, melynek értelmében az eddigi maximális csak déli tízenkét óráig marad érvényben, azaz tízenkét óráig a feketé kávé és kapuciner ára 10 lei, a tejeskávé habbal pedig tízenkét lei. Délután és este a kávéoskó azokat az árakat számíthatják, melyek július 26-ika előtt voltak érvényben.

Gépkocsis havi kétszáz lei részletfizetésre. Megirtuk, hogy a német birodalmi kormány teljes erővel megkezdte az ugynevezett népautók gyártására szánt művek építését. Ley dr., a német munkaerovonal elnöke most bejelentette, hogy már jövő évtől kezdve évente huszezer népkocsit gyártanak, amelyeket havi öt márkás részletfizetésre adnak el. Már most meg lehet kezdeni a részletek fizetését. 1945-ben indul meg ezen kiskocsik sorozatos gyártása és akkor már évente egy millió kocsit fognak gyártani a német állami gépkocsigyárakban.

Reif József volt nyomdatulajdonos meghalt. Idősebb Reif József, egykori nyomdatulajdonos és lapulajdonos, hosszú szenvedés után nyolcvanöt éves korában a II. kerületi Cernena-nica 9. sz. alatti lakásán meghalt. Az elhunyt városunkban született és tanulmányai befejezése után nyomdász lett. Hosszu ideig mint faktor működött, majd nyomdatulajdonos lett. Hat év előtt nyugalmába vonult és gyermekei körében élt. Az utóbbi időben szélhűtés érte, amely ágyba döntötte és most szenvedéseitől megváltotta a halál. Gyermekei, özvegy Eichler Konrádné, született Reif Róza, Reif Henrik, Reif Károly, Reif József, menyei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, esütörtökön délután hat órakor megy végbe a gyászházban.

A tűzfának a város területén való aprítása. A város vezetősége új szabályzatot készített a tűzfának a város területén való berakásáról és aprításáról. Elszórt tilos a város utcáin tűzfát felhalmozni. Kívételként csak mellékutakban olyan házak előtt engedélyezik a lerakást, amelyeknek nincsen udvaruk, vagy nincs olyan széles kapujuk, hogy azon keresztül a kocsit behajtsa az udvarra. A fa lerakása csak olyan utcákon lehetséges, amelyek nincsenek kövezve. A fa legfeljebb hat órán keresztül maradhat az utcán, de semmiesetre sem fűtőanyag, vagy aszfaltozott utakon. A géppel való favágás az I. kerület területén tilos. Nem szabad géppel fűrészelni a fát azokon az utcákon sem, amelyeken villamosok közlekednek, vagy az utca szűk és a forgalmat akadályozná a favágás, ezenkívül tilos a géppel való favágás a középületek közelében. Kézifűréssel a mellékutakban lehet fát vágni, még az I. kerületben is, ha ez nem zavarja a forgalmat. Aszfaltozott utcákon kézfűréssel sem lehet tűzfát fűrészelni. A favágás csak reggel hét órától déli egy óráig és délután három órától este hét óráig történhetik. Akik a szabályzat ellen vétnek, száz leitől ezeröt-száz lelig terjedő pénzbüntetésben részesülnek.

SPORTÉSEMÉNYEK

Várszegi új angol rekorddal győzött a gerelyvetésben a londoni nemzetközi atlétikai versenyen

Londonban nemzetközi atlétikai viadal volt, amelyen az amerikai atlétákon kívül több magyar versenyző is részt vett. A legtöbb számban az amerikai versenyzők győztek

nagyszerű eredményekkel. Várszegi a magyar gerelyvető bajnok kitűnő formában 72 m. 31 cm. dobással új angol rekorddal nyerte a versenyt. Várszegi győzelme igen értékes és ezzel az eredménnyel az olimpián első is lehetett volna. Kovács, a magyar

atlétika másik kiválósága a 400 m. gátfutásban csak a harmadik lett Patterson és Yoje után. Az amerikai Patterson ideje 53 mp. volt, ami új angol rekord.

A 100 yardos verseny győztese az amerikai Walker lett 9.9 mp. idővel. Ugyancsak ő nyerte meg a 220 yardos síkfutást is. Kitűnő eredményt ért el a rudugrásban az amerikai Warmerdam, aki 4 m. 27 cm. ugrással győzött. A távolugrásban a norvég Hansen győzött 7 m. 11 cm. eredménnyel.

Az Unirea Tricolor résztvesz a B-liga küzdelmeiben

A fővárosi csapatról olyan hírek terjedtek el, hogy nem vesz részt a B-liga küzdelmeiben, hanem feloszlatja futballszakszövetségét. Ezt a hírt az egyesület vezetői megcáfolták és bejelentették, hogy az Unirea új, átalakított csapatával feltétlenül résztvesz a B-liga bajnokságában.

PERT INDIT AZ ORADEAI CRISANA AZ A-LIGÁBAN VALÓ BENMARADÁSA ÉRDEKÉBEN

Oradeai jelentés szerint a Crisana vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy pert indít az itélőtáblánál a szövetségi ta-

nács azon határozata ellen, amellyel a nemzeti bajnokság új beosztását elrendelte. Azzal érvelnek, hogy a szövetségi tanács a két csoportos A-liga bajnoki beosztást két évi időtartamra határozta el, de most mégis megváltoztatta a határozatát. A pereskedésnek nem sok sikert jósolnak.

Elismerték a Ripensia jogi személyiségét

A hivatalos lap királyi dekrétumot közölt, amely jogi személyiséget engedélyez számos sportegyletnek és a különböző szövetségeknek. A sportegyletek között szerepel a timisoarai Ripensia, az aradi AMEFA, a Jiul, a fővárosi Rapid is.

A zászlók kifizésénél figyelemmel kell lenni a villanyvezetékre. A házakra kitzított zászlók számos esetben a villanyvezetéseken rövidzárlatot okoztak és ezért a város vezetősége felhívja a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a zászlók kitzítésénél járjanak el óvatosan és vigyázzanak, nehogy zavarokat okozzanak az áramszolgáltatásban. Szükség esetén a villanytelep telefonon felhívható, amely megadja a felvilágosításokat.

* Orvosi hír. Dr. Pór Dezső szemorvos I. Piata Unirii 5, augusztus 3-án elutazik és augusztus 23-án ismét rendel Telefont 12-06.

Cluj-i színesznő autóbalesete. Solymosán Magda cluj-i színesznő Milánó közelében gépkocsibaleset érte. A színesznő Príncipe Endre cluj-i gyárigazgató gépkocsiján ült és az autót a gyáros vezette. Milánó közelében az országúton egy kerékpárossal találkozott, amely nem haladt az út előírásos oldalán és ezért az összehütközés elkerülhetetlen volt. A gépkocsis az árokba fordult és maga alá temette utasait, Solymosán Magda a lábát törte és testének más részein is zúzódásokat szenvedett, Príncipe Endre csak könnyebben sebesült meg. A kerékpár vezetője nem tudott a végzetes pillanatban elkanyarodni, mert ölben vitte kisgyermekét, aki akadályozta a bicikli kormányzásában. Ugy a kerékpáros, mint gyermeke meghaltak.

Egy munkanélküli pesti fiatalember feltalálta a növényhúst. Évtizedek óta sokan próbálkoznak a tőkéletes növényi húspótlószert előállításával, de sikertelenül. Most egy pesti fiatalembernek — mint a Magyar Feltalálók Szövetsége igazolja — sikerült olyan növényi tápszert készítenie, melynek élvezése a húsvetés tökéletes illuzióját kelti. A feltalálóról és nagyjelentőségű találmányáról rendkívül érdekes cikkben számol be gróf Bethlen Margit népszerű szépirodalmi lapjának, az Ünnepnek most megjelent új száma.

Veszedelemes rovar halálos csípése. Vársó egyes külvárosiban több rejtélyes megbetegedés történt. Az embereket egy ismeretlen rovar megszúrta és néhány órával később testük egyrésze megbénult. Az orvosok nem ismerik a betegség okát, amely eddig öt halálos áldozatot is követelt.

Huszonöt ember veszett meg Maramuresban. Maramures vármegyéből egy nap alatt huszonöt személyt szállítottak veszélyesség miatt a cluj-i Pasteur-intézetbe. Ezek közül tíz ember veszett tehén tejéből ivott, tizenöt embert pedig veszett kutya mart meg.

Az élő halott a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a lhalottfelmásztás kísérleteinek kísérteties kulisszái mögé enged bepillantást. A rendkívül érdekes leírás az összes világhírű eseteket részletesen ismerteti Tolnai Világlapja új számában.

Előjegyzések. A timisoarai IV. kerületi római katolikus elemi fiúiskolában az előjegyzések az 1938-1939. tanévre minden kedden és pénteken délelőtt 8-12 óráig tartanak az iskola irodájában.

Gesundes Leben. Minden embernél az egészség a legfontosabb, amely a legnagyobb vagyonnál is többet ér. Az egyén egészségétől függ az egész nép egészsége és ezért tekintik nagyfontosságúnak a jelenlegi államok a közegészségügyi problémákat. A Gesundes Leben című folyóirat az állami élet keretében minden olyan kérdéssel foglalkozik, amely a közegészségügyi fejlesztésével összefügg. Népies nyelven megvilágítják az orvosok az összes fontos problémákat, amelyek a nép egészségügyi helyzetének javítását célozzák. Ezért hasznos a Gesundes Leben című folyóirat olvasása mindazoknak akik valamilyen sportot űznek. A Gesundes Leben folyóirat júliusi száma is érdekes tartalommal jelenik meg és évi előfizetési díja 3.60 márká, egyes szám ára 0.30 márká. Megrendelhető Welter H. könyvkereskedésben Sibiu, Strada Regina Maria 23. szám, I. emelet.

TILE
Mechanikus vegyítésintézet, valamint ruha és bőrkabát festés
Timisoara III., Bulev. Carol

Szovjetpilotá új magasságot kordja. Fedosiev szovjet orosz a tucinoi repülőtéren felett 7977 ter magasságra emelkedett és sítiményével 2718 méterrel megtotta az eddigi rekordot, amelyet Japó francia pilóta tartott.
A Párisi Divat augusztusi számát gazdag tartalommal jelent meg szobor-szobor ruhákban, már sereg őszi kosztüm és célszerű ruha-visebb napokra található benne a gyermekruhák között előírások is. Az irodalmi oldalakon remekvállak, versek, cikkek váltakoznak a gyönyörű, változatos kézimunkák és is meg fogják nyerni a hölgyközönséget.
* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszálló megtalálja a kényelmét. Leszállási árak B lap előfizetőinek 20 százalékos kedvezmény.

Patikák éjjeli szolgálata
CSÜTÖRTÖKÖN, augusztus 4-én, a galati bosztás a következő:
Az I. kerületben az Alba Iulia-utca levő Kun-gyógyszertár.
Az II. kerületben a 3 August-utca levő Löw-gyógyszertár és a P. M. téren levő Meisner-gyógyszertár.
Az III. kerületben a Lahovari-téren Cristea-gyógyszertár.
Az IV. kerületben a Bratianu-utca levő Diana-gyógyszertár.
Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelian Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot.

Mozi
Pop Amos mozigazgató megkezdte hátralekös fizetését. Pop Amos ragalmazott ezredesnek a városi mozielőre történt visszahelyezésével kapcsolatban, az erre vonatkozó határozat szerint, a városi mozik igazgatójának 1936 március 22-től 1938 július 1-éig hátralekös fizetés fejé 291.452 lei jár. Ezt az összeget a júliusi városi költségvetésbe veszik fel.

MOZIK MŰSORA:
Csütörtök, augusztus 4.
Apollo: A zaronok (német film).
Capitol: Eletré-halálra (német film).
Scala: Az asszonyzelidítő.
Rivoli: A szürkeruhás hölgy (francia film).

„Norma”
rádióüzlet új címe
I., Strada V. Alexandri, szemben a városi adóhivatallal.
Automata telefonszám: 41-37
Ez alkalomból a készpénzzel fizető vásárlóknak 10% kedvezményt adunk. Használja ki ezt az egyetlen alkalma magának! (41-43)

AUGUSZTUS 5

Rádió

KÖZGAZDASÁG

A francia-német gazdasági megállapodást aláírták

Fontos lépés az európai béke megerősítése felé

Berlinben aláírták a francia-német gazdasági megállapodást. Evvel a tényfel kapcsolatban Alhand, a Berlinben időző francia bizottság vezetője nyilatkozatot adott az Essener Nationalzeitung tudósítójának. Kijelentette ebben a francia gazdasági szakember, hogy a szerződés létrejötte a németek és franciák kölcsönös jóakarátának tudható be. A gazdasági megállapodás kedvező előjelnek tekinthető a két ország közeledése szempontjából és egy lépés az európai béke megerősítése felé. Alhand örömet fejezte ki, hogy a két nagy nép között gazdasági téren meg lehetett találni az együttműködés útját.

A Banca Ardeleana 1938 félévi mérlege az intézet újabb fejlődését mutatja

Betétállománya mult évi hason időszakhoz viszonyítva 156 millióval és mult év vége óta 26 millióval egy milliárd 271 millióra emelkedett

A banktörvény rendelkezéseinek megfelelően a nemzetközi relációkban is számottevő intézett fejlődött Banca Ardeleana most tette közzé félévi mérlegét, melynek adatai egyrészt az intézettel szemben megnyilvánuló

kívételés bizalomról,

másrészt a mai viszonyoknak megfelelő óvatos üzletpolitikáról tesznek bizonyosságot.

A készpénzkészletek és bármikor igénybevehető bankkövetelések összege meghaladja a 343 millió leit, több mint 1937. év végén 92 millióval és 82 %-ban fedezi az azonnal esedékesé válható összes kötelezettségeket — a törvény által előírt 10 % helyett — az egész betétállománynak pedig mintegy 28%-át teszi. Az intézet sem a Banca Nationalnál, sem más helyen hiteleket nem vett igénybe. A bank betétállománya az elmúlt félévben

26 millióval emelkedett

az 1937. június 30-i egy milliárd 115 millióval és az 1937. évi egy milliárd 245 millióval szemben egy milliárd 271 millió leire emelkedett, annak ellenére, hogy az elmúlt félévben — a leszállított hitelkamatok miatt — e téren óvatos kamatpolitikát kellett követnie. Kihelyezési állományát az elmúlt félévben az intézet nem növelte az ismert gazdasági okok miatt, mult évi végén egy milliárd 185 millióról egy milliárd 107 millióra, 78 millióval csökkentette, növelvén ezzel diszponibilitását.

A bank fejlődésében nemcsak a clujai központ és a bucarestii főtelep, hanem az aradi, brasovi, oradeai, satu-marei, sibiui,

timisoarai

és tg.-muresi telepek is kivették az őket megillető részt körzetük gazdasági viszonyainak megfelelően.

A közmunkát végző ifjakat a vállalatoknak vissza kell venni a szolgálatba. A munkaügyi miniszterium átiratot intézett a kereskedelmi, mezőgazdasági és munkakamarákhoz, továbbá az ipari, munka és kereskedelmi felügyelőségekhez, amelyben felhívja figyelmüket, hogy a közmunkát végző ifjak munkahelyét betölteni nem szabad. A közmunkáról visszajövőket a vállalatoknak feltétlenül újból alkalmazniok kell. Az ez ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

Fontos gazdasági törvények készülnek. A kereskedelmi kamarák szövetségénél állandóan üléseznek azok a bizottságok, melyeket illetékes helyen fontos gazdasági törvények előkészítésével bíztak meg. Ezek a következők: Törvénytervezet a tisztességtelen verseny leküzdéséről. A védjegyek új törvényes rendezéséről külön törvénytervezet készül. Azonkívül új törvényes rendelkezéseket hoznak a végeladások és a hálaló kereskedelem tekintetében is. Egy másik bizottság dolgozik a kereskedői foglalkozást rendező szabályrendelet tervezetével előkészítésén. Végül új törvényes alapra fektetik a választott bíróságok intézményét is.

Egyelőre nem valósítják meg a kereskedők kötelező aggkori biztosítását. A nemzetgazdasági miniszterium bizottságot nevezett ki, amely a kereskedők aggkori biztosításának és nyugdíjigényének kérdését tanulmányozta. Hosszas tanácskozások után a bizottság úgy döntött, hogy a munkaképtelen kereskedők számára egyelőre segélyintézetet létesítenek. Megvalósítják a kereskedők aggkori biztosítását is, ez azonban nem lesz kötelező. Csak azon kereskedők fognak nyugdíjat kapni, akik saját akaratukból belépnek a nyugdíjbiztosító intézetbe, mely a kamarák szövetsége vezetése alá kerül és befizetik a meghatározandó nyugdíjárulékokat.

Mexikó egész petróleumtermelését a németek veszik át. Washingtonból jelentik, hogy Mexikóból Párisba és Londonba érkezett jelentések szerint a mexikói kormány a kisajátított petróleumvállalatoknak majdnem egész termelését a német piacon helyezte el.

Nagyszabású méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítás Clujon. A méhészet érdekelt több mint egy félszázad óta az ardealai Méhész Egyesület szolgálja. Hivatásának magaslatán állva, évenként rendez ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez kisebb, nagyobb vidéki központokban és Clujon, ahol külön méhészeti telepet is tart tanulmányi kísérlet célokra. A telepen mező virággyűteményt, meteorológiai megfigyelőállomást rendeztet be az egyesület és az idén szeptember 1-5 napján Clujon egy nagyszabású méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítást rendez az Ardealai Gazdasági Együlettel karöltve a Katolikus Kőr helyiségeiben. A méhészettel szoros és szerves kapcsolatban áll a kertészeti, ezért az egyesület a kiállítást kertészeti kiállítással is egybe fogja kapcsolni és ez alkalommal fog megalakulni az EGE kertészeti és gyümölcsészeti osztálya is. Jótékony növényesületek támogatása mellett háziipari kiállítás is lesz, tekintettel arra, hogy a méhésztársadalom tagjai is igen nagy számban foglalkoznak háziipari cikkek készítésével a háziipari és népművészeti kiállítás csoportjai: szőttemények, varrottások, fafaragványok, fonnott munkák, agyagipari termékek és egyéb háziipari termékek. Bejelentéseket augusztus 15-ig elfogad az EME titkári hivatala (Cluj), Strada Andrei Muresan 10). A clujai Magyar Színház tervbe vette, hogy a kiállítás tartama alatt a református kollégium kuriáján szabadteri előadásokat rendez. A kiállítás alkalmával 50 százalékos vasúti kedvezményvel lehet Clujra utazni. A kiállításra küldött árak 75 százalékos fuvarkedvezménnyel lesznek visszaszállíthatók.

PALACE-PENSIO

BUDAPEST VII, Károly király-ut 3/a. Telefon: 1-416-10, 1-416-20. Központi fekvés, 50 szoba. Minden komfort. Francia és diétás konyha. Szobák ellátás nélkül is. Időszérű árak.

Nem értékelik le az egyiptomi valutát. A kairói kamara 116 szavazattal 21 ellenében elfogadta azt a javaslatot, amely szerint a kormány törvény erejével rendelkező rendelkezéseket bocsáthat ki pénzügyi téren. A vita folyamán az egyiptomi pénzügyminiszter erőlesen cáfolta az egyiptomi pénzügyesség aláértékeléséről elterjedt híreket.

Lányha a buza irányzata a banati gabonapiacra és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: Buza 405 lei, tengeri 315 lei, új lencse 500-530 lei, korpa 300, új takarmányárpa 320, banati repce 560, káposzta repce 580, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 840 lei százkilónként.

Hivatalos devizaárfolyamok. Egyiptomi font 687,93-701,73, holland forint 74,93-76,31, drachma 0,99, 1,05-1,107, német márká 38-39, belga 23,05-23,53, pengő 26,50-27, török font 82-83, angol font 679,63-684,48, pezeta ---, 19,32, olasz lira 7,17, norvég korona 33,74-34,83, cseh korona 4,77-4,87, leva 1,24-1,30, svéd korona 34,64-35,33, palesztina; font 671,37-685,17, svájci frank 31,12-31,74. Az első árfolyam a vételi, a második az eladási árfolyamot jelenti. Az árfolyamokban bentfoglalatik a 33 százalékos devizafelár.

TÖRTÉK, AUGUSZTUS 4.
6.30: Ritmikus torna, rádióreggeli hangverseny, háztartási tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, hírek, sport, vizállásjelentés. Közhíreknek adása, 13.40: Gramofonlemez, 14.15: Hírek, időjárásjelentés, 14.30: Gramofonlemez, 15: Előadás, 19: Táncczene, 20:30: Scheel Mihály énekhangverseny, 20.45: Strauss hangverseny lemezekről, 21.30: Előadás, 21.45: A hangverseny folytatása, 22: Hírek, 22.45: Hírek közvetítésére németül és franciául. Utána: zene.
Est I. 7.45: Torna, Utána: Gramofonlemez, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.30: Hírek, 13.40: Honvédegyalozred zenekarának hangverseny, 15.35: Hírek, 16: Árfolyam, 17.15: Pontos időjelzés, 18: Horváth Előadás, 18.30: A rádió szalonzene, 19: Utazás a Kongón, Felolvasás, 20.30: A salzburgi ünnepi keretében a Tannhäuser közvetítésére, Hírek, 21.30: Hírek.
Est II. 19: Előadás, 20: A Tannhäuser opera első felvonásának közvetítése, Hírek, 21.30: Lemezek, 22: Szórakoztató zene, 19.40: Hangverseny, 21.10: Lemezek, 21.30: Tannhäuser opera II. felvonása, 21.30: Opera, 21.30: Lemezek, 22.45: Hangverseny, 20.30: Szórakoztató zene, 21.30: Hírek, 22.40: Hangverseny, 24.15: Táncczene, 19.20: Szórakoztató zene, 22.10: Hangverseny, 23.15: Lemezek, 23.18: Táncczene, 19.10: Lemezek, 23: Szimfonikus zene.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 5.
Bucaresti, 6.30: Ritmikus torna, rádióreggeli hangverseny, háztartási tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, hírek, sport, vizállásjelentés. Közhíreknek adása, 13.40: Gramofonlemez, 14.15: Hírek, időjárásjelentés, 14.30: Gramofonlemez, 15: Előadás, 19: Aktuális hírek, Kamarazene lemezekről, 19.45: Zongorahangverseny közvetítése, 20.15: Felolvasás, 20.30: Hangverseny közvetítése egy színdarab, 21.45: Puccini: Manon Lescaut lemezeiről, 23.45: Hírek közvetítése németül és franciául. Utána: zene.
Budapest I. 7.45: Torna, Utána: Gramofonlemez, 11.20 és 11.45: Felolvasás, Enekszámok, 13.30: Hírek, 14.30: Ci-szenekar muzsikál, 15.35: Hírek, 17: Gyámhírek, 17.15: Diákféltóra, 18: Időjelzés, 18: Magyar nóták zongorán, 18.30: Előadás, 19: Az Országos Postaszolgálat műsora, 20.20: Sportközlemények, 20.30: Hegedűszámok, 21: Monti ezese, regényes hangjáték, 23: Hírek, időjárásjelentés, 24.30: Táncclemezek, 1.05: Hírek.
Budapest II. 19.55: Versek, 20.30: Felolvasás, 21: A rádió szalonzenekara, 22: Hírek, 22.20: Zenekari hangverseny.
Belgrád, 19.50: Lemezek, 22: Hangverseny, 23.15: Szórakoztató zene.
Milánó, 20.30: Szórakoztató zene, 21.30: Lemezek, 22: Hangverseny, 23.30: Szimfonikus zene, 24.10: Táncczene.
Prága, 19.20: Hangverseny, 20.25: Szórakoztató zene.
Varsó, 18: Lemezek, 19.10: Hangverseny, 20.30: Szórakoztató zene, 23.10: Táncczene.

ASZTALOSOK!
Olcsón és gyorsan egmodernebb gépeken bér munkát azonnal végez
Palicsko
megmunkáló üzem III., Bulevarul 41-43. (Volt Telefon-gyár)

BANCA ARDELEANA S. A. R.

Központ: CLUJ. Főtelep: BUCUREȘTI.

Fiókok: ARAD, BRASOV, ORADEA, SATU-MARE, SIBIU, TG.-MURES, TIMISOARA.

VAGYON

Mérleg-számla 1938. június 30-án

TEHER

	LEI	LEI		LEI	LEI
Pénztár:			Részvénytőke		
a) Készpénzkészlet	67.085.261		Tartalékalapok:		
b) Disponibilitás a B. N. R.-nál és a Postacekkpénztárnál (C. E. C.)	11.963.519		Rendes tartalékalap	22.000.000	
A visia bankári követelések:		79.048.780	Ertékcsokkentési alapok:		
a) Leiben	253.967.230		a) Kétes követelések tartalékalapja	3.915.219	
b) Devizában	10.318.194		b) Ingatlan értékcsokkentési alap	3.500.000	7.415.219
Ertékpapírok:		264.285.424	Tiszviselők nyugdíj- és segély alapja		
I. Belföldiek:			Betétek:		
a) Állami értékpapírok	7.794.400 n. é.	5.253.203	I. Belföldiek:		
b) Tőzsdén jegyzett értékpapírok	740.500 n. é.	1.208.305	a) Látra:		
c) Tőzsdén nem jegyzett értékpapírok	133.700 n. é.	15.914	Bemutatóra szóló betétkönyvvél	107.789.471	
II. Külföldiek	22.000 n. é.	15.914	Névre szóló betétkönyvvél	22.418.307	130.207.778
Váltótárca:		6.477.422	b) Határidőre:		
I. Belföldön fizetendők:		6.477.431	Bemutatóra szóló betétkönyvvél	413.175.732	
a) Nyílt váltóhitelek			Névre szóló betétkönyvvél	129.420.128	542.595.860
b) Áru, értékpapír és más fedezettel	111.130.769		II. Külföldiek		
c) Jelzálog fedezettel	2.562.615		Hitelezők:		
Folyószámla adósk:	151.187.055	264.880.439	Folyószámla-betétek:		
I. Belföldi adósk:			I. Belföldiek:		
a) Külön fedezet nélkül	236.923.420		a) Látra:	273.324.911	
b) Kereskedelmi értékfedezettel	381.981		b) Határidőre:	104.496.205	377.821.116
c) Értékpapírfedezettel	26.835.265		II. Külföldiek:		
d) Árufedezettel	51.474.151		a) Látra:	12.501.431	
e) Jelzálogfedezettel	164.411.344		b) Határidőre:	144.029.142	156.530.573
f) Más különféle fedezettel	326.454.194	806.480.355	Fel nem vett osztalékok		1.271.440
II. külföldi adósk		36.304.959	Különféle elszámolási számlák		241.900
Az 1934. IV. 7. adósságrendező törvény kezezményeiben részesített adósk (Csökkentett főkeösszeg)		17.480.322	Átmeneti számlák		3.210
Részesedések:			Beszédett kamatok:		
Belföldön: ipari és kereskedelmi vállalatoknál			a) Váltókamat	4.411.088	29.885
Hosszu lejáratu kölcsönök		3.850.000	b) Folyószámla adóskamat	25.445.962	4.810
Ingatlanok:		64.319	Jutalékok		190
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok	35.426.380		Értékpapírhozjárás		10
b) Más ingatlanok	19.611.067	55.037.447	Jövedelem részesedésekből		1.860
Különféle elszámolási számlák		169.391.394	Ingatlanhozjárás		11.810
Átmeneti számlák		9.362.613	Különféle jövedelmek		
Üzleti költségek:					
a) Fizetések és járulékok	14.700.927				
b) Különfélék	8.619.168	23.320.095			
Adók és illetékek		976.712			
Kifizetett kamatok:					
a) Takarékbetétek után	12.735.729				
b) Folyószámlabetétek után	4.646.561	18.684.850			
c) Más hitelezőknek	1.302.560				
		1.755.645.140			1.755.645.140
Nyilvántartási számlák:			Nyilvántartási számlák:		
Alapszabályszerű letétek		5.550.000	Alapszabályszerű letétek		5.550.000
Kezességi adósk és a bank által adott garancia levelek:			Kezességi és a bank által adott garancia levelek hitelezői:		
Belföldön			Belföldön		
Kézizálogban levő kereskedelmi értékek	265.124.555		Kézizálogban levő kereskedelmi értékek letétesei	265.124.555	
Inkasszóértékek	247.772.046		Inkasszóértékek megbízói	247.772.046	
Jelzálogok, engedményezések, kézizálogban levő áruk és egyéb fedezetek	111.622.442		Jelzálogok, cessionok, áruk és más garanciák letévesi	111.622.442	
Kézizálogban levő értékpapírok	764.844.861		Kézizálogban levő értékpapírok letévesi	764.844.861	
Megőrzésre letéti értékpapírok és más értékek	33.493.650		Megőrzésre átadott értékpapírok letévesi	33.493.650	
Óvadék értékpapírok	250.076.616		Különböző kikötésű értékek	250.076.616	
Meghitelezések és különfélék	36.834.100		Meghitelezések és különfélék	36.834.100	
Visszszámított konvertált váltók (Csökkentett főkeösszeg)	49.429.658		Visszszámított konvertált kötelezettségek	49.429.658	
	360.000			360.000	
		1.765.107.928			1.765.107.928

Cluj, 1938. június 30.

Az igazgatóság nevében:
Mocsonyi
elnök.

Conrad

Hargitay

Az ellenőrzést:

Ioan Petrean
ügyvezető igazgató.

A könyvelést:

Szabó Márton
aligazgató, jogosított könyvelő.

Alapíróhirdetések

Oktatás

Középiskolai vizsgákra,
pótvizsgákra előkészít nagy gyakorlattal bíró hölgy. Eddigi eredmények garantálják a sikert. Értekezni lehet délelőtt 11-1, délután 4-7 óra között, Dr. Backó, I. kerület, Bul. Regina Maria 3. II. 6.

Alkalmazás

Házvezetőnek,
házfelügyelőnek vagy mindenesnek ajánlok felsőbb iskolát végzett, három nyelvet beszélő, középkorú, komoly nő, ki a varrásban és kézművészetben is járatos, esetleg társulna egy üzletben. Sürgős ajánlatokat „Megbízható” jellegre a kiadóba kérek. Érdeklődni lehet még Timisoara III., Mühle Vilmos-utca 14, Habeschné, (2208)

Állást keres

Vegytechnikai
kozmetika, illóolaj, gummiáru stb. képviselő, ügynöki állást keres, vagy pézses társat, gyártási gyakorlattal bíró szakember. Szíves megkereséseket „Szakember” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. (2182)

Bejárónó

éves, bizonyítvánnyal, megbízható, délj. 1 óráig állást keres, Bulev. Carol 20. (2205)

Lakás

Két esinos
udvari szoba fürdő nélkül azonnalra és november 1-re kiadó. Strada Müller Guttenbrunn 8. (2197)

Új épületben

napos háromszobás utcai lakás hallal és terrasszal október 1-re kiadó. III. kerület, Strada Wilhelm Mühle 9. (2200)

Butorozott szoba
folyóvízzel és fürdőszobahasználattal a harmadik kerületi villanegyedben augusztus 15-től kiadó. Cim a kiadóban. (1989)

Háromszobás
összkomfortos hallos lakás, valamint kétszobás modern lakás szeptember 1-re, vagy november 1-re kiadó. IV. Strada Tudor Vladimirescu 18. (2196)

Háromszobás
terrasszal és balkonnal, központi fűtéssel, abszolút modern I. emeleti lakás november 1-re kiadó. I. Milano-utca 14. Bővebbet ugyanott a házmesternél. (2178)

Gyönyörű
magyar első emeleti utcai szoba, konyha, előszoba rögtön, vagy később kiadó. I. Strada Sft. Ioan 7. Irgalmasok mellett. Bővebbet a házmesternél. (2191)

Modern
parkettás lakás két utcai és kisebb udvari szoba, fürdőszoba stb. III. kerület központjában kiadó. III. Piata Crucii 2. szám. (2204)

Adás-vétel

Eladó
szép családi ház V. kerület, Strada Ceapariu 18. Blaskovits-telep. (2188)

Vízitömlő
kert locsolására megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek leadni. (2187)

Drotszörű foxterrierek
giz hűtesek, pedigrével eladók. IV. Strada Bratianu 15/a. I. emelet 6. (2181)

Keresek
25-30 HP. szivógázmotort, fagenerátorral. Dupla hengerezetű, lehetőleg 30 cm. szélességgel. Kardos, II. Strada 4. (2177)

Üzletház
melyben 10 évig vegyes üzlet és kereskedés volt, haláleset miatt részletre eladó. Kardos, II. Str. Stefan cel Mare 4. (2176)

Hegedű
kezdők részére eladó. III. T. Cipariu 1. formátus-ház, I. em. 6. (2175)

Nyomatott a Hunyadi-nyomda körirógépén Timisoara I, Piata Lenau 3.